

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

GIREIDI 12

TSHIVENDA LUAMBO LWA U ENGEDZA LWA
VHUVHILI (SAL)

BAMMBIRI LA U THOMA (P1)

LARA 2011

LIMPOPO

MARAGA: 120

TSHIFHINGA: awara 2½

Bammbiri ili li na masiatari a 14.

PFESANI

1. Bammbiri heli li na KHETHEKANYO NNA:
KHETHEKANYO YA A: Tholokanyondivho (30)
KHETHEKANYO YA B: Manweledzo/Samari (10)
KHETHEKANYO YA C: Luambo (60)
KHETHEKANYO YA D: Manwalwa/Litheretsha (20)
2. Vhalani ndaela DZOTHE nga vhuronwane.
3. Fhindulani mbudziso DZOTHE.
4. Thomani khethekanyo INWE na INWE kha siatari LISWA.
5. Talelani hune khethekanyo ya fhelela hone.
6. Nomborani phindulo inwe na inwe zwi tshi anana na zwe zwa nomboriswa zwone kha bammbiri la mbudziso.
7. Ni tshi fhedza phindulo inwe na inwe pfukani mutalo.
8. Nwalani zwi no vhalea, nahone nga vhudele.
9. Ni dzhieze nzhele mupeleto, khethekanyo ya maipfi, kushumisele kwa madanzi, zwiga zwa u vhala, tswayo, khathihi na kuvhumbelwe kwa mafhungo.

KHETHEKANYO YA A: THOLOKANYONDIVHO

MBUDZISO 1

Vhalani mafhungo a tevhelaho uri ni do kona u fhindula mbudziso dzi a tevhelaho.

Thanyani ndi mutukana we a vha o thanya tshikoloni. O vha a tshi kona thero dzothe, a dovha a fhira vhana vhothe. Vha zwi divhaho vha ri o dzhiela khotsi awe.

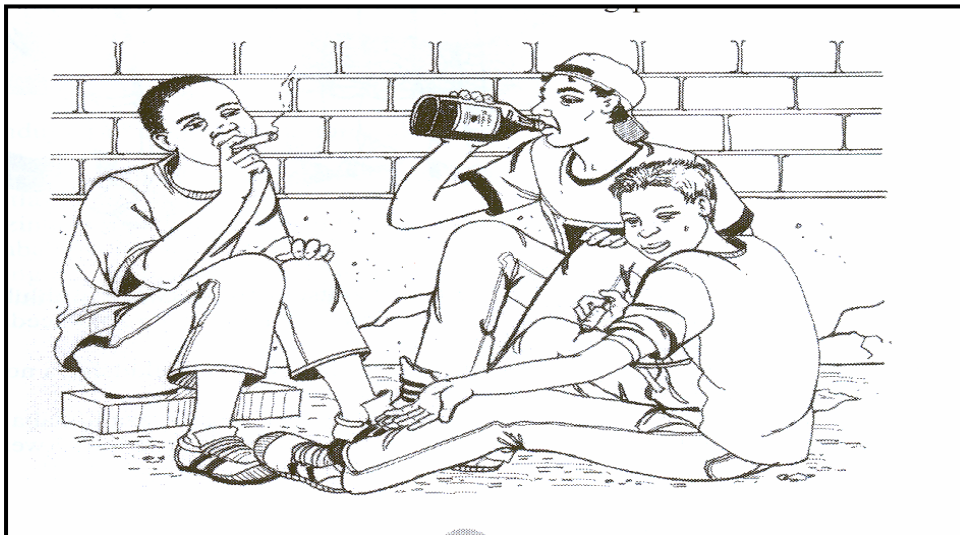
Thanyani o phasa gireidi ya malo nga vhuimo ha nthesa. Izwi zwo takadza vhabebi na vhadededzi vhawe. Khotsi awe Vho-France na mme awe Vho-Beauty vho mbo di mu isa tshikoloni tsha u dura. Tshikolo itshi tshi pfi St. Luke's ngei Midrand. Nga riwaha hu badelwa R20 000,00.

Vho-France na Vho-Beauty vho laya Thanyani a sa athu u tuwa. Vho mu laya uri a songo nwa halwa, a songo daha fola, a songo tswa, nahone a thonifhe vhadededzi. Tshihulwane tshe vha humbela ndi uri a vhalese bugu dzawe.

Thanyani o fhelekedzwa nga vhabebi vhawe tshikoloni tshiswa. O swika a ita zwe vhabebi vha mu vhudza zwone. Gireidi 8 o i phasa nga maraga dza nthu. Vhadededzi vha thoma u mu funa. A thoma u divhea tshikoloni tshothe. Pfufho kana dziawadi o wana nnzhi vhukuma.

Nga riwaha wa vhuvhili e sekondari ya St. Luke's, Thanyani o thoma u bva ndilani. O vha o no wana khonani i no pfi Biza. Biza o vha a tshi divhelwa u nwesa halwa, u daha mbanzhe na u shavha dzipheriodo. Thanyani na ene o thoma u shavha dzipheriodo, mishumo ya tshikolo a si tsha riwala. Izwo zwo mu lwisa na vhadededzi.

Vhabebi vha Thanyani vho vhidzwa tshikoloni. Vha talutshedzwa zwothe zwine zwa khou bvelela kha Thanyani. Mme awe vho humbula uri u khou vhengiwa, vha humbula u mu isa kha tshirwe tshikolo.

Zwiko^{lo} zwi tshi vala, Thanyani a vhuya hayani. Vhabebi vhawe vho kona u zwi vhona uri o shanduka. Zwiito zwawe a zwi tsha divhalea. Tshinwe tshifhinga ha edeli hayani; ma^{to} a dzula o tswuka nga u daha mbanzhe. A thoma u sekana sa lwatsi na u swifhalelwa. Thanyani o vha a tshi vho nga mukalaha. Naho a songo nwa halwa, o vha a tshi nga o nwa.

Thanyani o do thathiwa tshikoloni nge a vha a tshi vho nyadza vhadededzi na u rwa vhana vha tshikolo. Izwi zwo vhaisa vhabebi vhawe. Mme awe vho farwa nga vhulwadze ha mbilu; khotsi awe vha dzhenwa nga tshipengo vha tshi humbula tshelede ye vha badela.

Thanyani o do tswa goloi ya vhabebi vhawe. O i reila o kambwiwa nahone a si na laisentsi. O mbo di thula n^{du} goloi ya pwashekana. Mashudu nge ha vha hu si na muthu n^{duni} iyo. Thanyani ene o mbo di lovhela henefho.

- 1.1 Khonani ya Thanyani o vha a tshi pfi nnyi? (1)
- 1.2 Tshikolo tshe vhabebi vhawe vha mu isa khatsho ndi tshifhio? (1)
- 1.3 Khotsi a Thanyani ndi nnyi? (1)
- 1.4 Tshikoloni tsha St. Luke's ho vha hu tshi badelwa vhugai nga n^{waha}? (1)
- 1.5 Tshikolo itshi tshi wanala ngafhi? (1)
- 1.6 Nangani phindulo yo teaho kha dzi re zwitangini:
 - 1.6.1 Thanyani o vha (o thanya/e tshid^{ahela}) tshikoloni. (1)
 - 1.6.2 Biza o vha a tshi divhelwa u (nwesa halwa/nwesa tiye). (1)
 - 1.6.3 Thanyani o lovha nga (khombo ya goloi/khombo ya tshidimela). (1)
 - 1.6.4 Musi hu tshi pfi 'o vha a tshi nga lwatsi', vha amba uri o vha o (sekenesa/khwathesa). (1)
- 1.7 Ndi zwifhio zwi sumbaho uri Thanyani o vha a tshi kona tshikoloni? Sumbedzani ZWIVHILI. (4)
- 1.8 Ndi ngani vhadededzi vho takalela Thanyani? (2)
- 1.9 Thanyani u fanyiswa na nnyi nga u thanya? (1)
- 1.10 Zwo thathisaho Thanyani tshikoloni ndi mini? Bulani ZWIVHILI. (4)

- 1.11 Fhindulani nga *Ee/Hai*.
- 1.11.1 Thanyani o vha a sa koni thero dzothe tshikoloni. (1)
- 1.11.2 St. Luke's ndi tshikolo tshi re Pretoria. (1)
- 1.12 Bulani malwadze e a fara Vho-France na Vho-Beauty. (2)
- 1.13 Bulani milayo MIVHILI ye vhabebi vha Thanyani vha mu vhudza a sa athu u ya St. Luke's. (4)
- 1.14 Ni vhona zwo tea uri vhabebi vha laye vhana vhavho? Tikedzani. (2)
- [30]

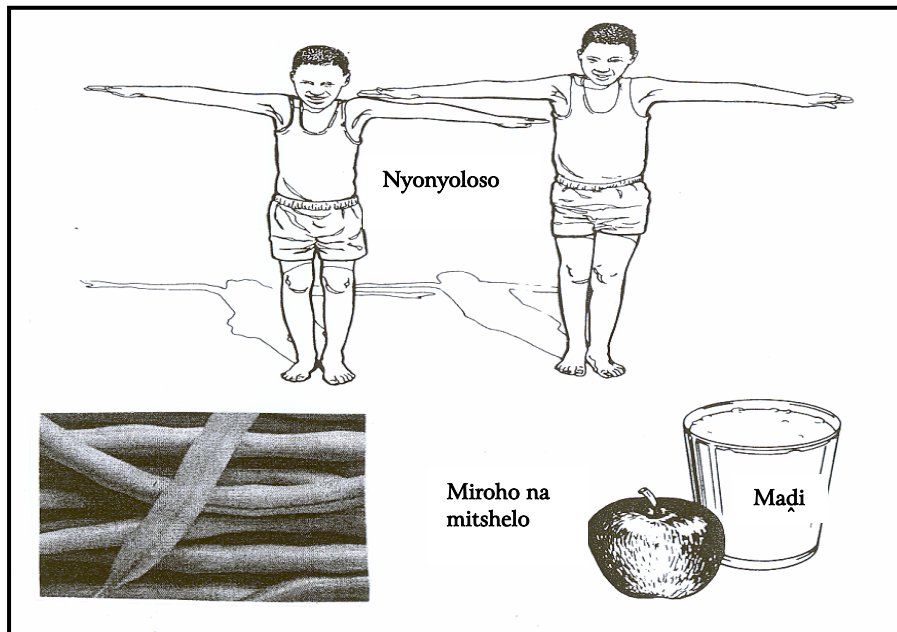
THANGANYELO YA KHETHEKANYO YA A: 30

KHETHEKANYO YA B: MANWELEDZO/SAMARI

MBUDZISO 2

Vhalani mafhungo a tevhelaho uri ni do kona u a nweledza nga mbuno dza SUMBE, ni tshi sumbedza **zwithu zwine zwa ita uri muthu a dzule o takala**. Tshivhalo tsha maipfi tshi songo fhira 60. Ni iwale tshivhalo tsha maipfi e na shumisa zwitangini magumoni a manweledzo anu.

ZWI VHANGAHO MUTAKALO WAVHUḐI

Mutakalo wa muthu ndi wa ndeme. Muthu o takalaho u tshila tshifhinga tshilapfu. Mutakalo wa muthu u vhangwa nga zwithu zwinzhi.

Vhathu vha tea u la zwiliwa zwo dalaho dzivithamini nahone zwi si na mapfura. Ri tea u la mitshelo na u nwa madi manzhi nga duvha ngauri a engedza malofha na u tanzwa. Miroho midala i thusa kha u lwa na malwadze muvhilini. Ri tea u sa shumisa zwidzidzivhadzi ngauri zwi tshinya mivhili na mihumbulo yashu.

Nyonyoloso dzi khwathisa na u disa mutakalo muvhilini. Vhathu ano maduvha vha a dzhima, vhaiwe vha gidima dzimarathoni. Hezwi zwothe zwi thusa kha mutakalo wa muthu.

Zwiambaro zwi tsireledza muvhili kha phepho na mufhiso. Ri tea u ambara zwiambaro zwo teaho, zwi disaho mutakalo mivhilini yashu. Zwiambaro zwi tea u vha saizi yone ngauri zwi zwituku, zwi thithisa u elela ha malofha.

Madokotela a eletshedza vhathu u difara zwavhudi nga u ita nyonyoloso, u la zwiliwa zwo teaho na u sa dzula wo sinyuwa sa izwi zwi tshi vhangwa malwadze. Muthu a songo takalaho ha koni u shuma zwavhudi. Mutakalo wa muthu ndi tshithu tshihulwane.

KHETHEKANYO YA C: PHENDA NA KUSHUMISELE KWA LUAMBO

MBUDZISO 3

- 3.1 Nangani maipfi o teaho kha ayo a re zwitangini. Ni riwale nomboro ya mbudziso na ipfi le na nanga.

Mutukana 3.1.1 (avha/uyu) a si u kona hawe tshikoloni. Nariwaha u do 3.1.2 (phasa/feila) arali a vhalesa. Nga 2010 o fhira vhana 3.1.3 (lothe/vhothe). Vha muvhuso vho fhedza 3.1.4 (o/vho) mu nea bazari. Nazwino u khou gudela 3.1.5 (vhudededzi/vhudokotela) ha 3.1.6 (minwedzi/minwaha) ya rathi. Musi a tshi vhuya u do 3.1.7 (vala/vula) 3.1.8 (sedzhari/vhengele) 3.1.9 (lawe/yawe) henefha hune a dzula hone. Vhathu vha vho do alafhiwa 3.1.10 (kule/tsini).

(10)

- 3.2 Vhalani mafhungo a tevhelaho uri ni do kona u fhindula mbudziso dzi a tevhelaho.

Duvha la mabebo a Mashudu ho vha ho dala nga maanda. Nne ndo ya na khonani yanga. Phathi iyo yo vha i nga Swondaha ya la 27 Lambamai 2011. Yo thoma nga iri ya sumbe nga madekwana. Mushumo wo vulwa nga thabelo nga khotsi awe.

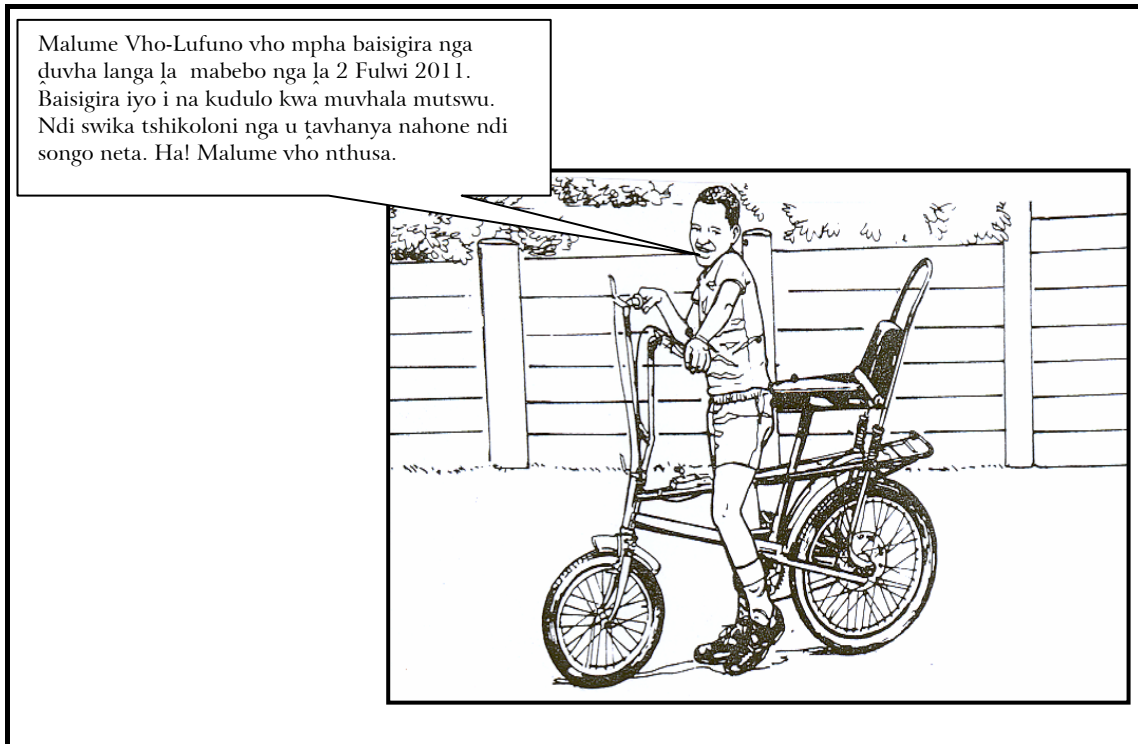
Mashudu o vha o ambara rokho ya mivhala mitshena na mitswuku. Tshe tsha ntakadzesa ndi nyimbo dze dza lidziwa. Ro dantsa ra diphina. Zwiwegulu, zwikalaha, vhatukana na vhasidzana vho imba la nga li sa tsha. Duvha ilo Mashudu o wana mpho nnzhi. Mashudu o do divhadza muthannga wawe ane a pfi Jackie.

Duvha ilo a thi nga li hangwi.

- 3.2.1 Nangani dzina vhukuma lithihi lo shumiswaho afha, ni li shumise fhungoni le na tou divhumbela. (1)
- 3.2.2 Nani lifhambanyi la ipfi vula li fhungoni. (1)
- 3.2.3 Nangani maipfi a songo swaiwaho ni a swaye no a shumisa mafhungoni. (2)
- 3.2.4 Fhungo asili: Duvha ilo Mashudu o wana mpho nnzhi. Zwino inwi riwalululani ili fhungo no thoma nga ipfi *mpho*. (2)
- 3.2.5 Nwalani dzina li tevhelaho li vhe kha vhunzhi ni dovhe ni li shumise fhungoni li pfallaho: *muthannga* (2)

3.2.6 Isani fhungo ili 'Mushumo u do vulwa nga thabelo' kha tshifhinga tsho fhelaho. (2)

3.3 Vhalani mafhungo a tevhelaho na u talela tshifanyiso ni kone u fhindula mbudziso dzi tevhelaho.

3.3.1 Neani tshisadzi tsha ipfi *malume*, li fhungoni. (1)

3.3.2 Muambi o fhiwa lini mpho? (1)

3.3.3 Isani fhungo ili kha khanedza: *Malume vho nthusu*. (2)

3.3.4 Neani lifhambanyi la ipfi '*mutswu*' li fhungoni. (1)

3.3.5 Hu na ipfi li songo swaiwaho, inwi li topoleni ni li swaye no li shumisa fhungoni lo teaho. (1)

3.3.6 Topolani lidadzisi la fhethu ni li shumise fhungoni lanu. (1)

3.3.7 Nangani phindulo yo teaho kha dzi re zwitangini: Mutukana uyu o ambara vhurukhu (vhulapfu/vhupfufhi). (1)

3.3.8 Ipfi lo tukufhadzwaho ndi lifhio? Li shumiseni fhungoni li pfalaho. (2)

3.4 Toredzani maipfi e na newa afho zwikhalani. Nwalani nomboro ya mbudziso na ipfi lo teaho fhedzi.

**renga; vhurotho; dinalea; ngauri; ruma; baisigira; xela;
vhengeleni; mararu; huvhala**

Mukegulu o 3.4.1 ... vhana vhengeleni u renga 3.4.2 ... Vho tuwa vho namedzana 3.4.3 ... ya mavhili 3.4.4 ... Ndilani vho wa nge baisigira ya phontsha. Vhuvhili havho a vho ngo 3.4.5 ... Musi vha tshi swika 3.4.6 ..., ha wanala tshelede yo 3.4.7 ... Mathina yo xela musi vha tshi wa. Vho humela hayani vha songo 3.4.8 ... tshithu. Mukegulu o 3.4.9 ... vhukuma 3.4.10 ... vhurotho a ho ngo tsha wanala.

(10)

3.5 Vhalani luvhala ulu uri ni do kona u fhindula mbudziso dzi tevhelaho.

755 Nyenga Street
Zone 6
Meadowlands
1852
11 Lara 2011

Khonani yanga maria

No vuwa hani khonani Ndo ni humbula nga maanda. Ndi todou ni vhudza nga lwendo lwe nda lu fara lwa u ya Durban.

Ndo tuwa na mme anga Vho-Grace nga la 16 Khubvumedzi 2011 nga bisi ya Translux. Bisi iyo yo nakesa nahone i a gidimesa. Ngomu i na thoilethe kana bunga na TV. Ro bva hayani nga iri ya sumbe nga matsheloni. Ndilani ro vhona zwithu zwinzhi sa dzithavha, mabulasi, goloi dza u naka na dzikhefi.

Ro swikela hodelani ya Blue Waters nga iri ya vhuraru. Ndo ya lwanzheni ra thoma u bambela. Ndo vha ndo no wana khonani mbili dza vhasidzana vhane vha pfi Musandiwa na Sedzani. Zwiinwe zwe ra ita ndi u renga zwiambaro. Ndo direngela mateki na bokhathi. Ro vhuya nga la 20 Khubvumedzi 2011. Lwo vha lwendo lu takadzaho vhukuma ngauri lwo vha lu lwa u thoma ndi tshi ya Durban.

Ndumeliso kha vhothe hayani.

Khonaniyanu
Mpfariseni

- 3.5.1 Khakhululani zwo khakheaho kha maipfi aya no a shumisa mafhungoni.
- (a) maria (1)
- (b) tuwa (1)
- (c) khonaniyanu (2)
- 3.5.2 Shumisani maipfi o *tunwaho* mitshila mafhungoni au:
- (a) nakisa (1)
- (b) gidimela (1)
- (c) humbudza (1)
- 3.5.3 Nwalani maipfi aya a vhe kha vhunzhi e kha mafhungo avhudi:
- (a) lwendo (1)
- (b) lwanzheni (1)
- 3.5.4 Nwalululani fhungo ili li kha kxanedza:
Ro ya lwanzheni. (2)
- 3.5.5 Vhumbani fhungo li pfallaho nga ipfi '*mbili*' (2)
- 3.5.6 Nwalani zwiduna zwa maipfi haya zwi fhungoni:
- (a) *vhasidzana* (1)
- (b) *mme* (1)
- 3.5.7 Nwalani fhungo ili li kha tshifhinga tsho fhelaho:
'*Ndi do tuwa na mme anga*' (2)
- 3.5.8 Neani lifhambanyi la ipfi '*matsheloni*' li fhungoni. (2)
- 3.5.9 Longani tshiga tsha u vhalala tsho teaho kha fhungo heli:
No vuwa hani khonani (1)

THANGANYELO YA KHETHEKANYO YA C: 60

KHETHEKANYO YA D: MANWALWA/LITHERETSHA

VHIDANI LA VHA TSHILAHO – H Muṭhamari

MBUDZISO 4

Fhindulani nganeapfufhi MBILI fhedzi kha ṭhanu dzo vhudziswaho.

4.1 Vhalani mafhungo a tevhelaho ni kone u fhindula mbudziso.

VHA DO TOU ZWI MINI?

'Ndi fhulufhela uri tsho itaho zwauri ndi ḍihunge fhano kamarani ino, vha ḍo tshi pfesesa sa izwi yo vha yo no shanduka yanga. Zwe nda ita ṇamusi ndi vhona zwi khwiṇe u fhirisa u tambudzwa nga u vha tshivhotshwa tsha nṇḍu yavho ngeno vḥasadzi vho tou ḍadza shango. Kha vha zwi ḍivhe uri u ṭuwa ha mme anga vhuhadzi nge nda vha dzhiela nṇḍu, a zwi nṇei mulalo na khoḥhe na khathihi. U fhambana na vhutshilo, ndo vhona zwi khwiṇe u fhirisa u ṭolou tshila vhukati ha shango ḷi sa nṭanganedzi nge nda dzhiela mme nṇḍu naho ndo tou kombetshedzwa.'

- 4.1.1 Mme a Alice ndi nnyi? (1)
- 4.1.2 Ndi mini tsho ṭuwisaho mme a Alice vhuhadzi? (2)
- 4.1.3 Tshitumbu tsha Alice tsho wanala ngafhi? (1)
- 4.1.4 Ndi ngani Alice o ḍihunga? (2)
- 4.1.5 Vhuṭanzi ha uri Alice o lovha nga mini ho wanala hani? (2)
- 4.1.6 Ndi ifhio pfunzo ine na guda kha mafhungo aya? (2)
- [10]

KANA

4.2 Vhalani mafhungo a tevhelaho ni kone u fhindula mbudziso.

VHA FHELELA BVUNGWI

'Alice, ri sumbedzeni he na dzumba hone zwidzidzivhadzi zwa Cocaine na Heroini. Arali na sa ralo ni divhe uri kotho yo ni lumbama lwa tshifhinga tshilapfu.'

Vho-Sedzheni Phanguphangu vha tshi ralo ndi musi vho no zwi vhona zwauri vha khou dinetisela lifhedzi. Madzuloni a uri Alice a vha fhindule, a vha furalela a vula firidzhi yawe a shela ngilasi ya waini a nwa. Vho-Khoza vha tshi vhona a tshi furalela Vho-Phanguphangu, vha dovha u mu vhudzisa yeneila mbudziso nthihi ye ya vha yo vhudziswa nga mushumisani wavho Vho-Phanguphangu."

- 4.2.1 Bulani madzina MAVHILI a mapholisa vhe vha da u fara Alice lwa u thoma. (2)
- 4.2.2 Alice o vha a tshi shuma ngafhi? (1)
- 4.2.3 Alice u na vhushaka-de na Vho-Fani? (1)
- 4.2.4 Ndi tshini tshe tsha vha tshi tshi ita uri Alice a si vhe na nyofho? (2)
- 4.2.5 Ni a ima naa na zwiito zwa Alice? Ndi ngani ni tshi ralo? (2)
- 4.2.6 Ndi zwifhio zwine na guda kha mafhungo aya? (2)
- [10]

KANA

4.3 Vhalani mafhungo a tevhelaho ni kone u fhindula mbudziso.

ZWI TOU NGA MAFHUNGO NDI VHO-DOLLY

Vho-Makana vho zwi toolola vha sa siedzi vha dovha vha tou inga nga zwi songo vhudziswaho vha tshi itela uri Vho-Dolly na Vho-Tshobe vha pfudelane. "Nazwino na mufumakadzi wavho wa u thoma, o tuwa nge liniwe divha vha vhuya hayani vhe fhedzi; vhurukhu vho vhu ambara thohoni sa munadzi". Ndi Vho-Makana vha tshi vho tou nanisa. U pfa izwo, Vho-Dolly vha akhamala zwihulu, nga u tavhanya vha sokou pfa vha tshi fanela u lwisa nga nungo dzothe uri vha divhofholole kha mbingano yavho na Vho-Tshobe. Vhuhulu vha nga namba vha dzula vha si na munna u fhirisa u dzula na mpengo. Vho-Dolly na Vho-Makana vho fhambana nge Vho-Makana kilasi yavho ya vhuvhili ya vha i tshi khou thoma.

- 4.3.1 Vho-Makana na Vho-Tshobe vha shuma mini? (1)
- 4.3.2 Ndi nnyi we a dzhia zwiambaro zwa Vho-Tshobe vha tshi khou tamba Tshipise? (1)
- 4.3.3 Vho-Dolly vha shuma ngafhi? (1)
- 4.3.4 Ndi nnyi ane a pfi u a penga? (1)
- 4.3.5 Tsho itaho uri Vho-Dolly vha tende uri Vho-Tshobe vha a penga ndi mini? (2)
- 4.3.6 Vho-Tshobe vha khou to dou lifhedza Vho-Makana hani? (2)
- 4.3.7 Ndi ifhio pfunzo ye na guda kha nganeapfufhi iyi? (2)
- [10]

KANA

- 4.4 Vhalani mafhungo a tevhelaho ni kone u fhindula mbudziso.

NWANA A SI WASHU

Dokotela a mbo di thoma u talutshedza mawanwa awe. U ya nga ha dokotela, nwana o pfi u khou lwala nga u shaya mikando u bva tshee a bebwa. U ya nga ha dokotela, mme a nwana vha khou wanala vha si na mikando lune zwa timatimisa uri a nga vha e nwana wavho vhukuma. Muvhigo uyo wo vha u tshi khou newa nga luisimane sa izwi dokotela uyo o vha e muvhuru. "Dokotela uyu u a lwala kani ndi khwine ri tuwe ri do vhona zwiwe phanda", ndi mme a Mulisa vha tshi khou kanganyedza. Khangala ene ho ngo fhufhumelwa, o tama u pfa zwidodombedzwa zwothe kha dokotela. Dokotela a talutshedza a sa fheli mbilu na khathihi.

- 4.4.1 Ndi nnyi we a vha tshi khou lwala mafhungoni aya? (1)
- 4.4.2 U khou lwadzwa nga mini? (2)
- 4.4.3 Muvhigo wa dokotela wo vha u khou newa nga luambo-de? (1)
- 4.4.4 Ndi ngani mme a Mulisa vha si na mikando? (2)
- 4.4.5 Ndi ngani mme a Mulisa vha tshi khou kanganyedza zwine dokotela a khou amba? (2)

4.4.6 Ni vhona unga zwe mme a Mulisa vha ita ndi zwavhudi?
Tikedzani.

(2)
[10]

KANA

4.5 Vhalani mafhungo a tevhelaho ni kone u fhindula mbudziso:

DZOFHA LO SHANDUKA MIKANDO

Nga matsheloni li tshi tsha, Vho-Ruthe vha vuwa vha ya khishini vha lugisela mukalaha wavho vhuragane. Avha vha tshi vuwa-vho na vhone vha mbo di ranga u ya u tamba ngei rumuni ya u tambela. U fhedza fhalala vha mbo di ya u ambara he vha ri vha tshi ndo fhedza vha mbo di namba vha bva zwa vhuragane vha songo vhuya vha dzhena khazwo na khathihi. Hafhu hezwi zwothe zwo vha zwi tshi khou itea hu si na na a no vhuya e na kuipfi zwakwo munyu kha muwe. Musi vha ndilani ya u ya mushumoni nga goloi yavho ya Isuzu KB65 khotsi a Rabelani vho vha vha sa vhuyi vha disola na luthihi kha zwe vha ita vha tshi vhudzisa mufumakadzi wavho.

- 4.5.1 Ndi nnyi we a ya khishini? (1)
- 4.5.2 O vha a tshi khou ya u ita mini khishini? (1)
- 4.5.3 Khotsi a Rabelani vha na goloi-de? (1)
- 4.5.4 Mme a Rabelani ndi nnyi? (1)
- 4.5.5 Ndi mini tshi sumbaho uri Vho-Ruthe a si mutendi nahone a vha fulufhedzei? (2)
- 4.5.6 Khotsi a Rabelani vha khou fela mini? (2)
- 4.5.7 Ni vhona unga tsho itisaho uri khotsi a Rabelani vha si le zwiliwa ndi mini? (2)

[10]

THANGANYELO YA KHETHEKANYO YA D: 20
MARAGAGUTE: 120